

MONUMENTUL:

Anul an . 300 Lei

Anul an . 150 Lei

Anul an . 75 Lei

Anul an . 25 Lei

SOLIDARITATEA

ZIAR INDEPENDENT

 REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Str. Românului 1/a

 Inserțiunile se primesc
la administrație și la
Agențiile de publicitate

TELEFON No. 750.

Reforma învățământului. ✓

— Urmărind desbaterile congresului profesorilor. —

În toate țările cari au făcut școala războiului mondial, reforma învățământului constituie una din problemele de competență, cari nu pot fi amânate. Pretutindenea, chiar și acolo, unde școala și-a îndeplinit la aparență în cea mai înaltă măsură menirea în trecut, se ridică voci mai hotărâte pentru o transformare din temelii a școlii, în vederea aducerii ei în plină concordanță cu învățămintele bogate de războiului abia încheiat.

S'a constatat că școala de astăzi, care purtă stigmatul unei false concepții de viață, este un loc să dea caractere active, gata de a se arunca oricând pentru un ideal măreț, trimite din an în an în viață suflete oboseite, lipsite de puterea de a munci, și dispuse de-a privi viața mai mult ca un loc de reculegere după o muncă chinuitoare a anilor nesfârșiți de școală, decât ca un teren de necontenită luptă.

Se accentuează tot mai hotărât păcatul specializării prea de timpuriu, surmenajul programelor supraîncărcate cu un balast ne-necesar de amănunte, invocându-se în același timp caracterul educativ al școlii, menirea de a se îngriji mai mult de formarea sufletului, în vederea desfășurării maximumului de energie după trecerea pragului ei. Idealul pe care și-l închipuie marii reformatori, e școlii, trupește bine dezvoltat, cu sufletul neafectat de mulțimea cunoștințelor împărtășite de-avalma într'un timp nepotrivit, dar de-o energie potențială cu atât mai mare pentru cât mai pronunțată afirmare în viață.

Decât că vremurile de astăzi sunt nespuse

de pretențioase sub raportul cultural. Un om cult — și școala secundară nu poate să-și deneghe chemarea de-a împărtăși deodată cu formarea caracterului elementele unei culturi generale — nu poate rămâne nepăsător față de multiplele aspecte pe care le îmbracă cultura omenimei în ipostazul ei de astăzi. S'ar părea că tendința de-a împăca aceste două necesități ale școlii moderne: una de-a feri copilul de-o oboseală prematură, alta de-al aduce totuși în curent cu tot ce agită mintea omenescă, se isbesc în capete și că niciodată nu se va putea ajunge la un echilibru real între aceste două tendințe la aparență contradictorii.

Și totuși pedagogia modernă a isbit în a găsi o porțiță de scăpare din cercul vicios al scopului formal și material urmărit de școală. Preconizând, în locul școlii verbalismului sec de astăzi, școala muncii, școala activă, care trebuie să fie a viitorului, ne arată că este o modalitate de-a armoniza cele două feluri ale învățământului. Bazată pe instinctul activității, adânc sădit în sufletul copilului, ea ne arată cum, punând la contribuție spontaneitatea școlii, vom putea realiza și în educație principiul mecanic al minimei acțiuni, scutind nespuse de mult calea care conduce la cunoașterea elementelor de cultură ce e datorare școlii să împărtășească.

Dar ca să realizezi adevărat principiul școlii active, se recore înainte de toate ca cei încredințați cu înfăptuirea lui, să se adapteze

spiritului școlii urmărite, debarasându-se de șablonul din trecut și refăcându-și complect educația în senzul metodei ce reclamă o adevărată școală a muncii. Și poate aici se ascunde cel mai mare obstacol al unei adevărate reforme a învățământului: *inertia mentalității profesorului* când se găsește la răspântia de a-și schimba metoda pe care a practicat-o ani de-a rândul.

Privind sub acest raport de idei problema reformei învățământului, mai mult ca o chestiune de metodă, cu menirea de-a crea o nouă școală, cu o pulsație complectamente diferită de aceea a școlii din trecut, vom înțelege, că nu numărul anilor cât trebuie să dureze ciclul inferior sau superior al liceului este lucrul de competență ce trebuie să se discute în legătură cu reforma învățământului, ci mai ales felul cum trebuie pregătită dascălimea pentru a putea trece triumfătoare prin proba de foc în fața căreia o așează în mod fatal înfăptuirea ei.

Consiliu de miniștri.

BUCUREȘTI. — Eri dimineață a avut loc la locuința dlui ministru Ducea, care e bolnav, un consiliu de miniștri. D. Ducea a făcut un expozitiv al situației externe. Ministrul de interne d. Văitoianu a făcut un raport despre noile agitații studentești, față de cari guvernul a decis să recurgă la cele mai riguroase măsuri.

Consfătuirea opoziției.

BUCUREȘTI. — Consfătuirile între dnii Maniu, dr. Lupu și gen. Averescu au continuat ieri.

În cercențele politice se crede că, șefii opoziției vor afla o platformă comună de acțiune. Opoziția în senzul acordului care se va încheia, va renunța la lupta extraparlamentară, care până acum n'a avut rezultatele dorite. (Rador).

Cât un fir de neghină.

Nu trebuie să fii cât un munte de mare ca să poți judeca. Ci de-ai fi cât o neghină, ori cât un fir de colb, dacă ai, în căpușorul tău, scânteaia luminoasă ce cuprinde lumina, și-i de-ajuns: și ce ești, de unde vii și încotro trebuie să te îndrepti. Gândirea aceasta i-o spusese gănganiei furnice. Și spusa muncitoare îi intrase atunci în ureche și-i oșise pe alta. De abia văzuse de ceva zile lumina soarelui, pământul, florile! În iarbă i-au părut toate un rai: dar când a înțeles aripișoarele și a sburat, mirându-se că poate străbăta aerul, când apoi a căzut istovită de oboseală, pe-o frunză, atunci întâiași dată a cunoscut greul. Și spusele furnicei i-au venit în minte... Ce era? O gănganie mică, fără strălucire, rotundă ca o semăntă. De unde venea? Din iarbă; ținea minte că se trezise supt o rochiță îndulcită. Dar încotro-avea să se îndrepte? Ei, sta era greul!

S'a scoborât de pe frunză, și-a purces să caute în noua furnică. A umblat încoace, încolo, — furnică neajărită. Altele a întâlnit, — dar grăbite. Furnicile nu prea stau de vorbă. A mers mult și bine; altă gândire n'a mai auzit. Înțelepciunea rară, se gândea biata gănganie. Și acesta a fost al doilea caz al ei. E greu începutul!

Într-o zi o prinse ploaia: din nebulă de apă căzu într'un șuvoiu. De abia scăpă, pe-un fir. Iar altă dată, — ce spaimă, Doamne! Stătu

o clipă, fără suflare, supt talia cisme grădinarului. Avusese noroc de-o picăturică ce lăsase lângă dânsa un gol. De ce-ți atârână viața în ziua de azi! Dar trebuia să se păzească cu tot dinadinsul. Trai e acela când ești nevoit să-l cumperi în fiecare clipă? Umbla numai pe dibuțele: cercetând, ocolind, ispitind. Colo e apă, dincolo oameni, mai la o parte un cărușor cu copii.

La ce n'a lăsat Dumnezeu dacă n'am părțicia mea de pământ, se întrebă găngania? Unde să mă așez ca să rămân liniștită? Atunci în față i se ridică deodată casa, locuința stăpânului grădinei. „Sus, acolo, trebuie să fie bine... dar e prea înalt. Să se ridice cu cumpătare”. Întâi sbură pe vârful unei gherghime; de-acolo pe-un copăcel, pe-un căljin; pe urmă pe odera dimprejurul balconului. În sfârșit, iată-o: a ajuns. S'a așezat pe marginea streșinei. Uf! cum arde tabla. Soarele o dogorește, — un chin. Va să zică și aici, — da!

Și gândul o murea iar: „Ce rost avea pe lume?...” Toate celelalte vietăți păreau că au o chemare. Și fluturul? Cum de nu. Dar fluturul e încântarea ochilor, e floare zburătoare, e o picurare vie din cerșubeu. Furnica își face casă, agonisește, — trăese mij la un loc: furnica dacă ar fi de-o sută de ori mai mare i-ar fi destulă mintea pe care o are acum, în vreme ce atâtea dobitează, mari cât munții, dacă ar fi de o sută de ori mai mici, nu le-ar ajunge mintea pe care o au cum sunt. Albina... Toate, toate. Și ea? Scama ei pe lume?...

În clipa cea gâza prinse cu ochișorii o semene a ei zburând pe sus, căutând poate un loc de scăpare ca și dânsa. Dar n'cei n'apucă bine să se uște la ea, când, ca o săgeată, o rândunică se repezi din cuibul de supt streșină și prinse din zbor tovarășa de suferință. Peste o clipă se auzi țipetele de bucurie ale pușorilor cărora rândunica le aducea hrană. Și, găngania, biata, își deto seama: „Vezi asta e soarta noastră: să hrănim paserile cari au ce căuta pe lume!”...

„Gâza înținse aripișoarele, se lăsă în gol, pluti puțin; apoi săgeata străbătu din nou aerul. Se auzi o pălpăire de aripi. Și, îndată, pușorii prinseau, gălăgioși, pe mama bună ce le aducea iar hrană. EM. GÂRLEANU.

Orice bun material are valoarea sa și dacă ni-ar veni fără merit și sudoare, n'are rădăcina în mine, iar vântul cel mai apropiat îl va sufla. Însă toate bunurile naturii pot fi proprii sufletului, și le putem avea, dacă le plătim cu moneda legii naturii, adică cu muncă, așa cum capul și inima o poate săvârși. Nu dorește să-și vie vre-un bun ce nu-l merit, de pildă să găsească o comoară cu aur, fiindcă știu, că va aduce noui grotăți cu sîne.

Nu dorește bunuri externe, nici proprietăți, nici onoruri, nici putere.

Emerson.

Parlamentul.

Membrii partidului național prezenți la deschiderea ședinței.

BUCUREȘTI. — Ieri după masă la orele 3 s'a deschis ședința Camerei, așteptată cu mult interes.

Sedința a fost deschisă de d. Orleanu asistând un mare număr de deputați.

La deschidere au fost de față și toți deputații ardeleni, din partidul național.

D. MIHALACHE luând cuvânt înainte de a se intra în ordinea de zi, a adus la cunoștință Camerei, violarea dreptului său de imunitate, jandarmeria arestându-l cu ocazia călătoriei sale din săptămânile trecute.

D. dr. MIHAI POPOVICI citește o declarație de protestare a partidului național. Partidul național declară că privește parlamentul actual ilegal și astfel toate hotărârile ce le aduce acest parlament, le declară nule. Cere restabilirea legalității și alegeri curate.

D. I. BRĂȚIANU se ridică pentru a răspunde la declarația partidului național. Membrii acestui partid părăsesc însă în acest moment, sala de ședință.

Primul ministru, d. Brătianu aduce la cunoștință că guvernul a decis să depună pe biroul Camerei proiectul pentru reforma Constituției.

D. ORLEANU, citește adresa Comisiei pentru reforma Constituției. Adresa e înscălită de 61 deputați.

D. I. BRĂȚIANU cere urgența, camera o votează.

Sedința se ridică la orele 4.

Vîntoarea ședință va avea loc Luni.

SENATUL.

BUCUREȘTI. — Ședința se deschide la orele 3 d. a. Prezidează d. Ferichide.

Președintele aduce la cunoștință că marea comisie pentru reforma Constituției a înaintat prezidenției Senatului proiectul relativ la reforma Constituției. Președintele propune primirea proiectului.

Ministrul de finanțe depune pe biroul senatului proiectul relativ la impozitele directe.

Dezacordul în chestia Mossului.

LAUSANNE. — Situația este foarte încordată și cercurile competente socotesc că nici un compromis nu poate interveni între turci și englezi în chestiunea Mossul. Delegația kemalistă pare convinsă că Liga Națiunilor, al cărei arbitraj a fost propus de lordul Curzon, este un simplu instrument în mâinile politicii britanice. Sunt temeri ca consecințele divergenței de vederi turco-britanice să fie grave. D. Bompard a avut conversații cu Ismed Pașa și cu lordul Curzon, continuând astfel misiunea de împăcare și conciliațiune pe care Franța a îndeplinit-o până acum la conferința din Lausanne. Lordul Curzon va supune Ligei Națiunilor în ziua de 29 Ianuarie la Paris chestiunea arbitrajului relativ la Mossul.

Revoluție în Albania.

ATENA. — Din Valona se anunță că în Albania a izbucnit o nouă revoluție. Reprezentantul Greciei a adus la cunoștința guvernului din Atena că populația greacă suferă mult de pe urma acestei revoluții, care a luat caracterul unui război civil.

Românizarea.

Ceace însă ne îndeamnă să nu admitem asemenea curtoazii.

Este doar dragostea ce nutrim pentru idea ce ne leagă de rostul poporului nostru: gândul de a desăvârși prin multe nizuinți, întregirea unității politice prin cea culturală și socială.

Este dorința de a vedea în întreaga țară, și cu deosebire în aceste părți, înflorind o viață curată românească. În care să domine nu autoritatea statului: să vibreze sufletul românesc. Să ne asigurăm o complectă supremație în viața socială. Prin instituții de cultură, care azi ne lipsesc sau le avem incomplet: teatru, presă, bibliotecă să ne întindem puterea noastră de viață, până peste zidurile în care se găsește autoritatea statului, și până sub privirea străinilor pe care să ni-i supunem, repetăm prin moravuri și prin cultură, și pentru totdeauna.

Nu intrăm în cercetarea stării de fapt: Dacă azi avem această supremație, singura garanție indestructibilă a viitorului. Nu facem o comparație între o cultură veche, cu tradiții și susținută de o clasă feudală, a cărei membri își lăfăiesc încă printre noi, tulpini de degenerescență -- și între cultura ce se înfiripează din poate tot atâtea tradiții, dar în orice caz mai puțin susținută, și abia de ieri, liberă și fără îngrădiri în dezvoltarea ei.

Lăsăm aceste lucruri în grija meditației a fieștecărui dintre noi. — și suntem convinși ca o singură privire, fugară și comparativă ne va spune datoria.

Întâi fiindcă tendința spre alt centru cultural decât al nostru, din partea naționalităților este atât de bătaoară la ochi. Și nu ne putem închipui, bună oară, că ceace se agită în Capitala de pe malul Dunării să nu-și găsească ecoul repercutat în sufletele celor pe cari îi avem străini în mijlocul nostru. Or, asta, face o apropiere sinceră și loială, imposibilă și iluzorie.

În rândul al doilea. De ce să întindem noi o mână pentru străini, prin ce le-am folosi mai mult lor, când în casa noastră încă avem atâtea lucruri de îndeplinit și atâtea îndatoriri cari reclamă o strânsă unire a rândurilor noastre, și cu toate acestea împărțiti pe chestii de confesionalism, după convingeri politice și credințe culturale, refuzăm noi între noi o apropiere.

Deci înfrățirea noastră să ne fie gândul de progres. Și înfrățirea pentru o muncă, în care ne putem osteni în comun și fără disensiuni de ordin religios, politic, ori economic, fiindcă ceace stă la baza acestei munci, cade în afară de orice considerație și interes, personal ori profesional: Este nizuința noastră, de a ne afirma ca popor dominant și a da tuturor manifestațiilor noastre sociale și de viață publică, un caracter propriu românesc și numai românesc.

(t. v.)

Ne cutropesc sectele...

Articolul cu titlul de mai sus, publicat în „Solidaritatea” nr. 16 scris de autor din cei mai curat interes de cauză, a produs un viu răspuns. Dovadă răspunsul oficial care n'a întârziat, semn că chestiunile relevate au atins o rană adânc simțită în viața noastră bisericească-scolară. Nu e bine însă că de îndată ce ai curajul și gândul bun de a arăta un rău, să fi învinuit că urmărești distrugerea unei instituții. Că răul arătat subsistă pe deaptesgul rezultă din chiar răspunsul primit și publicat de On. Redacție, unde între altele se spune: „Recunosc că sunt unele lacune și omisiuni în felul cum se face catehizarea tineretului nostru” și apoi „În ce privește celelalte chestii sulate în acest articol despre alte lucruri de îndreptat în viața noastră bisericească, las cuvântul celor competenți”. Prin urmare articolul „Ne cutropesc sectele” a spus un adevăr și nu poate fi privit nicidecum de o apostrofare răutăcioasă izvorită din tendințe meschine. În realitate, sunt școli primare aci în Arad unde instrucția în învățământul religios este în complectă păcăgînire. Și atunci avem tot dreptul să ne punem întrebarea: se poate admite această neglijență strigătoare la cer, ca copiii ortodoxi să părăsească pragul școlilor noastre primare, fără ca ei să cunoască pe Dumnezeu și religia părinților lor, care este totodată și religia domnitoare a statului român?

Dar faptul în sine e și o chestiune de prestigiu școlar. Elevii cari azi-mâne termină cursul primar se vor duce în școlile secundare, unde vor da dovada de o complectă desorientare în domeniul religiei lor, fără ca școala să poarte vina acestor întrelăsări detestabile. Unde mai puțin apoi că direcțiunile școlare, pentru ca copiii să poată fi promovați și să nu piardă anul școlar, vor fi nevoite să elibereze certificate școlare, fictive în ce privește nota la religie. Și dureros e, când observi emulația celorlalte biserici, cari nu lipsesc o clipă de la datoria lor, când e vorba de catehizarea micilor școlari abia intrați în școală, într'un timp când noi privim această chestiune cu o superficialitate uimitoare.

Da, se impune cu toată rigoarea, ca organele superioare bisericești să caute a soluționa fără zăbavă această importantă chestiune, neașteptând ca statul să vină să o rezolve. Căci rana este adânc simțită, iar vindecarea ei nu admite amânare. Dar până atunci o întrebare se impune:

Dacă catedre pentru catehizarea oivelor dela școlile primare nu s'au putut sistemiza până de prezent, de ce s'au dispensat învățătorii dela datoria de a catehiza, fiind înlocuiți cu preoți cari nu sunt în posibilitatea de a satisface acestei îndatoriri?

Cum se explică faptul că atâtea învățători cu diploma edată de chiar autoritatea bisericească, dintre cari mulți și în anul școlar trecut au primit lauda bisericii pentru munca lor în materie de catehizare, sunt acum abandonati, cu riscul ca instrucția religioasă să sfârșească prin a deveni copilul nimănui?

UN DIRECTOR ȘCOLAR.

Ciocnire de trenuri la Milova.

În dimineața zilei de 27 c. la ieșirea din gara Milova, trenul 589 de persoane s'a ciocnit cu trenul nr. 2515 de marfă. Mașina trenului de persoane a fost zvârlită de pe linie, fiind scoasă complect din circulație. Cele două vagoane lovite de mașina trenului de persoane au fost complect distruse. Circulația a fost întreruptă până la ora 14 când a fost reluată fără transbordare.

Victime n'au fost.

Din ancheta făcută rezultă vinovăția mecanicului trenului nr. 589, a împiegatului de mișcare ce era în serviciu în gara Milova și a frânatului dela trenul 2515 cari n'au respectat semnalele și n'au luat măsuri de precauție.

Iosif Reiner

absolventul școlii mecanice de stat pt. arta orologarilor din Budapesta. Depozit de orologe și atelier pt. reparări precise. Arad, Bulev. Regele Ferdinand (f. József fõh.) 12. Pentru aur dau preț urcat! Ba214

INFORMAȚIUNI.

Mâine, Luni (29 Ianuarie) va sosi la Arad Marșoara Voiculescu.

Marea artistă va apărea pe scena Teatrului Orășenesc în senzaționala piesă: „Dansatoarea roșie”.

Inceputul reprezentației la ora 9. Bilete la Bibliotecă Diecezană.

Azi, Duminică d. n. va avea loc la Palatul Cultural o VI-a Săptămână Culturală. La această săptămână își vor da prețiosul concurs d-rele: Cara Negri, Magda Weil, Bobi Demian, Medy Lazar, și a d-ora: procuror Al. Mecușescu, dr. C. Szele și St. Bălcești.

REUNIUNEA FEM. ROM. aranjază un bal costumat la începutul lunii Februarie etc.

Acest bal revine în memoria vechilor arădani frumoasele baluri costumate ale RFR, în care se lăsa în întrecere cele mai pitorești costume naționale din toate ținuturile locuite de români. Și costumată costumele este obligator și cele mai originale trei costume vor fi premiate cu obiecte de valoare în stil românesc.

Delegații fabricilor de hârtie au răspuns ministerului de industrie că acceptă prețurile propuse pentru hârtia de ziare cu condiție ca fabricile de petrol să le garanteze procurarea combustibilului de petrol fixat de minister.

Societatea „România Jună” din Viena, într-o scrisoare adresată ziarelor române pomeneste faptul că guvernul ungar arestează pe români recători prin Ungaria — după o așa numită „Carte neagră” în care sunt înscrise toți intelectuali din Ardeal și Banat, care au luptat pentru unitatea noastră națională, și pe care Statul maghiar îi socotește trădători ai unității etnice. În ziua de 18 Ianuarie a. c. d. dr. Ilie Lazar, membru în societatea „România Jună” trecând prin Ungaria spre Viena, unde își continuă studiile juridice, a fost arestat îndată ce a trecut granița în Ungaria, pe motivul că a făcut parte din armata austro-ungară, din care a dezertat cu încredințarea sa unitate la români și deci socotit trădător față de Statul maghiar.

Duminică va apărea la Cluj primul număr din ziarul societății „Asociația pentru unirea culturală și sufletească a românilor” de sub prezidenția activă a d-ului I. Paul profesor universitar și de sub prezidenția onorifică a d-ului N. Iorga.

O orhestră simfonică ai cărei executanți sunt numai femei s'a organizat de curând la Londra.

Orhestra este sub conducerea unei olandeze, dna Elisabeth Kuiper și a luat denumirea de „London Womes Symphon Orchestra”.

Programul primului concert a fost compus din „Simfonia neterminată” a lui Schubert, „Sereada” pentru instrumente de coarde a lui Mozart, și lied al dnei Kuiper.

D. Iulian Bene a fost numit notar cl. I. I. apărând orașului Arad.

Andrei Barsony domiciliat în Piața Avram Iancu nr. 18, a reclamat ieri la prefectura poliției unui lanț de aur în valoare de 1000 lei, de îndivizi necunoscuți.

Societatea inginerilor și arhitecților din Arad, organizează la 30 Ianuarie, Marti, la orele 6 în localitatea sa un propriu o prelegere publică. Va vorbi profesorul Emil Neidenbach despre „Problemele matematice în anticitate”. Domnii membri și oaspetii sunt binevăzuți.

D. Ioan Montani, unul dintre fruntașii gazetarilor ardeleni, a gazetariei ardeleni de sacrificiu care a fost avangarda luptelor ultime ale românilor de dincoace de Carpați, a fost decorat de M. Sa Regele cu „Steaua României” în gradul de ofiter.

Tunelul Rove, cu o lungime de 2 km., și cu o adâncime de 22 metri, făcând parte din lucrările salubului Marsilia-Ron, a fost terminat.

In ziua de 29 Ianuarie a. c. va avea loc în sala mare a hotelului Crucea Albă, examenul de dans al elevilor liceului „Elena Ghiba Birta” sub conducerea autorizatei maestre de dans Elena Bérczy.

Rugăm onoratul public să binevoiască a lua parte în număr cât mai mare. — Comitetul aranjator.

Din Londra se anunță că Stinnes a obținut dela un grup de bancheri englezi, un credit de două milioane lire sterline, pentru a cumpăra o cantitate de unu și jumătate milioane tone cărbuni.

Totodată firma Stinnes și-a mutat centrala din Ruhr la Hamburg

Din Amsterdam se anunță, că Alianța internațională a Sindicatelor, a lansat o comunicare prin care avizează muncitorimea din toate țările ca să nu asculte decât cuvântul ei de ordine și ca să se pregătească pentru a înfrupta, de va fi necesar, hotărârile congreselor din Roma și Haga.

Aceste congrese au hotărât o grevă generală internațională pentru cazul unei ocupațiuni militare a Ruhrului de către francezi.

Se va vedea în curând dacă alianța internațională a Sindicatelor, va voi și mai ales dacă va putea să pună hotărârile acestea în practică.

Mâine, Luni, publicul românesc din Arad se va întâlni în Teatrul Orășenesc la senzaționala reprezentație a piesei „Dansatoarea Roșie”.

Printul Lichtenstein a vândut în Anglia cinci tablouri din faimoasa lui colecție vieneză. Inare tablouri din faimoasa lui colecție vieneză. Intre lui Botticelli și o Veneră de Rubens.

Suma încasată pentru aceste tablouri, a fost destinată pentru scopuri de binefacere.

Emil Stanca, reclamă că i-s'a furat diferite lucruri în valoare de 17.000 lei.

Sofa lui Ormatăi demisibilă în Micăca prezentându-se la prefectura poliției, a reclamat, că i-s'a furat lucruri diferite în valoare de 800 lei.

O încăerare a avut loc între locuitorii români și sași din comuna Herman din apropierea Brasovului.

Cârciuma din sat precum și numeroase locuințe au fost devastate în cursul încăerării care a durat dela orele 6 până la orele 8 seara.

Sunt 13 răniți de partea sașilor și 6 grav răniți dintre locuitorii români.

Contra influenței gripei spaniole, precum și în contra tuturor bolilor ce provin din infecție ori răceală, cel mai bun leac preventiv este

VINUL FERRUGINOS AL LUI HEHS.

Este un remediu de supremul efect în cazuri de anemie, cloroză, malurie, friguri intermitente și urașme ale acestora (tumoarea splinei).

Ca remediu preventiv se recomandă la diferite boli contagioase atât pentru adulți, cât și pentru copii.

Farmacia Dr. FÖLDES, Arad.

x La prefectura județului și orașului Arad se caută pentru imediată angajare o PERFECTĂ DACTILOGRAFĂ. — Cererile se vor înainta personal la Secretariatul Prefecturii.

x STIRE MEDICALĂ. Dr. Emeric Wiener fost medic primar la spital, specialist în boalele interne și de piept dă consultații medicale în str. Consistorului (f. Batthyány) 28. Intrare și din Bulevardul Regina Maria nr. 22. — Consultază dimineața dela orele 9-10 și după masă dela orele 3-5.

D. dr. Lupu la Rege.

BUCHARESTI. — D. dr. Lupu, fruntașul partidului țărănesc a fost primit ieri în audiență la Rege, expunând punctul de vedere al partidului relativ la reforma constitutiei.

ȘTIRI TEATRALE.

Repertoriul săptămânii.

DUMINECA: „Regina Noptii” (Ab. C.); noaptea orele 10 și jum.: Mare cabaret.

LUNI ora 9 seara: „Dansatoarea Roșie”, reprezentatia companiei Marșoara Voiculescu.

MARTI: „Minte muzica” (Ab. C). MERCURI: Abatele Constantin, reprezentație de gală.

JOI: Masa, opereta, premieră.

VINERI: Masa (Ab. A).

SAMBATA: Masa (Ab. B).

DUMINECA: Matineu: „Minte muzica”, seara: Masa (Ab. C).

Azi Duminică după masă se va reprezenta „Minte muzica”. La dorința publicității opereta se va reprezenta încă Marti seara.

Azi, Duminică seara dna Böske Balogh se va produce în „Regina Noptii” cu cele mai moderne dansuri. O mare senzație vor face toaletele în care va dansa dna Böske Balogh, toalete confecționate special pentru această ocazie.

Marti seara va fi serbătorită la teatrul orășenesc dna Etel Csikaházy, care de mai bine de 50 ani este pe scena teatrului o propagatoare zelosă și conștiincioasă a culturii maghiare.

America și ocuparea Ruhrului.

Senatorul Borah atacă politica franceză.

WASHINGTON. — Senatorul Borah atacă politica franceză, cerând guvernului să protesteze oficial împotriva ocupării regiunii Ruhr. Din izvor competente însă, se anunță că Statele-Unite au refuzat această propunere, de oarece ea ar putea să agraveze situația Statele-Unite sunt hotarite să mențină atitudinea imparțială de până acum.

B U R S A.

ZÜRICH, 27 Ianuarie. — Deschiderea. — Berlin 00225, New-York 536, Londra 2489, Paris 3410, Milano 2570, Praga 1540, Budapesta 02025, Belgrad 430, Varsovia 00175, Viena 00073, coroane stampilate 00075.

BUCHARESTI, 27 Ianuarie. — Inchiderea. Paris 1510, Berlin 103, Londra 1135, New-York 250 Italia 1150, Elveția 4550, Viena 32, Praga 672, Budapesta 9. — Valute: Mărci 135, leva 135, funți sterline 1050, franci francezi 1540, franci elvetieni 44, lire 1080, dinari 2, dolari 250, coroane austriace 30, coroane maghiare 7, scotl 650.

Redactor responsabil: LAURENȚIU LUCA.
CENZURAT: Dr. MARCOVICI.

Jean Goldberg, cunoscutul profesor de română, germană, franceză și engleză pentru începători și avansați (literatură și corespondență comercială), pe baza filologiei comparate astfel, încât elevii n'au nevoie de a învăța gramatica după cărți deoarece legile limbii și toate regulile se nasc în spiritele elevului prin aplicarea lor în conversații sistematice. În dorința de a fi cât mai mult cunoscut ulmitorul său talent de predare, anunță că orice doamne, domnișoare, domni și elevii școlilor fără deosebire de vârstă și fără cunoștințe anterioare vor fi în stare ca după 5-6 luni, să scrie, să citească, să corespundeze și să se exprime ușor și corect în limba streină.

După același metodă predau și acelora cari doresc să învețe numai a vorbi. Strada Eminescu No. 9 et. II. (fost Deák Ferenc-utca).

Lapte proaspăt

se obține și fără mandat
la Lăptăria din Arad

CINEMA.

LADY HAMILTON în 28, 29, 30, 31 Ianuarie în „Apollo”. Glerjosul Nelson, care în calitate de amiral al flotei engleze la Trafalgar învinge pe neînvingătorul Napoleon, este orbit de frumuseța dansatoarei Lady Hamilton și o ia de soție. Fiica drojdiei de stradă nu știe aprecia meritele eroului și diplomatului Nelson. Căsătoria în loc de fetește aduce rușine și nefericire în casa marelui erou și cel ce a câștigat respectul lumii prin faptele sale, acasă duce o viață tragică.

x ORASUL PACATOS, dramă în șase acte în 27 și 28 Ianuarie în „Urania”. Din mîle de roșu și mai una. Eva fata doamnei Sydov ajunge ca orfană la dna Bruning. Sărăcește și ea, Eva vinde chibrite ziua-noaptea ca să poată trăi. Nu pot trăi. Fură. Ajunge pe mâna canalaj de Lettov în fuga sa, când acesta și mireasa sa ucide pe matusa lor o învinuieță ea ca ucigașă. Descoperindu-se adevărații ucigași: mireasa și fosta sa mamă scapă, iar binefacătorul ei devine prizonier. Iată auzind Eva de primejdia lui Percy, asociindu-se cu fratele ei Pavel, îl scapă, când Percy o ia de soție.

NEVASTA ALTUIA aventură în 6 acte în 29, 30, 31 Ianuarie în „Urania”. Consulul Lëns are o soție căreia toată societatea înaltă îi face curte. Ea însă nu primește în mai pe artistul Fred Clar, care are concepții adevărate cavaleresti despre lume. Incepe încercătura potentată prin jaluzia bărbatului, prin încercările soției de a ajunge în apropierea artistului. Sfârșitul e, că bărbatul jaluz trage la răspundere pe soția lui, aceasta, neputând suporta secăturile îl ucide, de aici procese, judecăți și sinuciderea soției.

CINEMA ELISABETA.

Duminică 28 Ianuarie. Film Pathé:

TARZAN

Dramă socială în 6 acte. În rolul principal Tarzan, renumita maimuță — în pauzele reprezentației vor debuta ALFRED GYÖZÖ comicul orașului nostru și IBI D'OR steaua fabricii de filme DESY, cu program ales. — Prețuri regulate. — Reprezentațiile se încep la orele 3, 5, 7 și 9.

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DOMENIILOR

No. 2261—1922.

Anunț.

Se publică spre cunoștință generală că din Pivnița Statului, Minis se va vinde 8000 kgr. rachiu de prune. Ofertele conform legii asupra Contabilității publice (art. 72—83) se vor înainta la Regiunea I. Viticole. Arad—Ceafa.

Ofertanții pentru a fi admiși la licitațiune sunt obligați a depune o garanție de 20000 Lei, până la 10 Martie 1923.

Aceia ce nu depun garanția fixată, vor fi excluși dela licitație.

Supraoferte nu se admit.

Toate taxele către Stat, județ și comună de orice natură, privesc pe cumpărător.

Adjudecarea la Regiune se va face în mod provizoriu asupra ofertei celei mai avantajoase, iar vânzarea rămâne definitivă când se va aproba de Serviciul Fermelor, Viticulturii și al Pepiniereilor din Cluj.

Plata se va face în termen de 10 zile, dela data aprobării, oferte se primesc până la 10 Martie 1923.

Orice informațiuni se pot obține dela Șeful Regiunii I. Viticole Arad—Ceafa.

Arad—Ceafa, la 10 Ianuarie 1923.

Mașină de îmblătit

garnitură HOFFHER și SCHRANTZ nru 8 de vânzare. Se poate vedea Str Romul (f. Vilmos) 2.

SERVICIUL DE PODURI ȘI ȘOSELE ARAD.

No. 54/I—1923.

Publicațiune.

În baza ordinului Nr. 220—1923 al Ministerului lucrărilor publice, Direcțiunea de poduri și șosele Cluj, se publică licitație pentru furnizarea petrișurilor necesare pe șoselele naționale din județul Arad pe ziua de 24 Februarie 1923 oara 10.

Se scoate la licitație furnizarea a 6800 mc. petriș cu 685.530 lei, transportul cu căruța a 8520 mc. petriș cu 683.640 lei și transportul cu căruța a 6200 mc. petriș cu 260.400 lei, total cu suma de 1,634.570 lei.

Ofertele până la 100.000 lei sunt a se înainta Serviciului, iar peste 100.000 lei. Direcțiunii la Cluj

Proiectul împetruirii, condițiunile detaliate de licitație și modelul de ofert se pot vedea zilnic între oarele 10—12 la Direcțiune și la Serviciu.

Arad, la 18 Ianuarie 1923.

ȘEFUL SERVICIULUI DE PODURI ȘI ȘOSELE ARAD.

ELIXIR DE STOMAC

preparat din Tiutorie (Centauria) cu efect neîntrecut contra indispoziției de stomac și Intestine, (măte) lipsei de apellit, greață, gaze în Intestia și indigestie F649

Farmacia Dr. Földes, Arad

Cețiți și răspândiți

SOLIDARITATEA

Anunț.

La Regiunea I. Viticole ARAD—CEALA sunt posturi vacante de un grădinar cu diplomă și un maestru lemnar. Petițiile doritorilor se vor înainta la adresa susamintită. ȘEFUL REGIUNEI I. VITICOLE.

CIORAPI (SCURȚI)

pentru bărbați în toate culorile Lei 14.—, ciorapi pentru femei Lei 18.—, cămeși zefir englez cu 2 gulere Lei 148.—, cămeși zefir pentru muncitori Lei 120.—

la magazinul Szücs

Bul. Reg Ferdinand (f. Boros B.) 15 Casa Dengi

Căutăm

Contabil perfect

care vorbește și scrie perfect în limba română și maghiară și știe să lucreze și la mașina de scris. Doritorii, perfecți în contabilitatea comercială și de fabrică, își vor înainta oferta cu indicarea pretențiilor de salar și

agenția de publicitate Wallinger :: Arad

Se vor lua în considerare numai ofertele acelorora cari sunt ferți de muncă de prima calitate.

„VICTORIA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII CENTRALA: ARAD (ROMANIA).

SUCURSALE: IN CHIȘINEU, ȘIRIA, BOROȘINEU ȘI RADNA JUDEȚUL ARAD (ROMANIA).

IN CASELE PROPRII.

Capital societar și fonduri proprii: 20.000.000 Lei. Depuneri spre fructificare: 80.000.000 Lei, din care o parte considerabilă sunt depuneri americane.

RAMURI DE OPERAȚIUNI.

- Execută tot felul de operațiuni de bancă.
- Acordă: Imprumuturi cambiale.
- hipotecare.
- de lombard (pe gaj de efecte).
- Financiază întreprinderi industriale, comerciale și agricole.
- Cumpără și vinde monede străine (Dollari, Mărci, Lire, Franci și alte valute).
- Primește depuneri spre fructificare pe libele și în cont curent
- Primește bani din America ca depuneri, ori pentru inmanuare partidelor în Tară.
- Efectuește comisuni primite din America în afacerile emigranților.
- Are legătură de cont curent cu toate băncile din Tară și străinătate.

Dacă vrei să cumperi bine și ieftin nu întârzia și vizitează Noul magazin Linoleum

unde se pot cumpăra în mare asortiment pânze pentru șelari, curelari și tapetieri, covoare cocus de linoleu pentru prânzit, coperte cerate de masă, papuși din gumă. — Serviciu prompt. — Cere binevoitorul sprijin BELA KRAMEER

Convingeți-Vă

că totfelul de ingerie pt. bărbați, șifoane, acoperiri serviete și alte articole în calitate cea mai bună cu prețurile cele mai ieftine numai la Va62

Varjas

Str. Meșianu (fost Furray) sub No. 2
La cocosul de aur